

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/26

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/4308
Karar No. 2021/13171
Tarihi: 01.11.2021

- RÜCUAN TAZMİNAT
- RÜCAN TAZMİNAT DAVALARININ KUSUR ESASINA DAYANDIĞI
- KUSUR ORANIN TESPİTİNDE ESASLAR

ÖZETİ: Rücu davaları kusur sorumluluğuna dayanmakta olup, iş kazasında kusuru olanlar davacı Kurumun rücu alacağından kusurları karşılığında sorumludur. Kusurun belirlenmesinde ise; zararlandırıcı sigorta olayının ne şekilde oluştuğu, dosya içeriğindeki tüm deliller taktir olunarak belirlenmeli ve kabul edilen maddi olgular doğrultusunda, konusunda uzman bilirkişi heyetinden, aynı olay nedeni ile daha önce açılmış ve kesinleşmiş tazminat ve ceza davaları varsa, bu davalardaki kusur raporları ile çelişki oluşturmayacak şekilde kusur oran ve aidiyeti konusunda rapor alınması gereklidir. Kusur durumu saptanırken, iş güvenliği mevzuatına göre hangi önlemlerin alınması gerektiğinin, bu önlemlerin işverence alınıp alınmadığının ve alınmış önlemlere sigortalı işçinin uyup uymadığının, güncel mevzuat çerçevesinde değerlendirilerek belirlenmesi gerekir.

Eldeki davada alınan kusur raporunda davalı işverene %60, kazalı sigortalıya %40 oranında kusur verilmişse de kusur oran ve aidiyetleri kazanın oluş biçimine uygun değildir. Özellikle bilirkişi raporunda yer alan “Her ne kadar vagonlara binmenin yasak olduğuna dair levhaların işyerinde bulunduğu, işçilerin bu

konuda çavuşlar, mühendisler ve iş güvenliği uzmanları tarafından zaman zaman uyarıldığı, bu hususa aykırı davranışta bulunan bazı işçilere yevmiyeden kesme cezaları verildiği anlaşılrsa da” yönündeki tespit karşısında, bu önlemlerin işverence alındığının sabit olması halinde, işverenin, kazaya sebebiyet veren olayın işyeri uygulamasına göz yumduğunu söylemek mümkün olmayıp baskın kusur kazalı işçidedir. Bu nedenle kazadan önce, özellikle yukarıda yazılı vagonlara binmenin yasak olduğuna dair levhaların işyerinde bulunup bulunmadığı, işçilerin bu konuda çavuşlar, mühendisler ve iş güvenliği uzmanları tarafından uyarılıp uyarılmadığı, bu hususlara aykırı davranışta bulunan işçilere yevmiyeden kesme cezaları verilip verilmediği konularında araştırma yapılarak, mevcudiyeti halinde kazalı işçinin baskın kusurlu olduğu gözetilerek, oluşa uygun, hüküm kurmaya elverişli yeni bir kusur raporu alınmalı, sorumluluk, oransal ve miktar olarak yeniden belirlenmeli, sorumluluk miktarları buna göre hesaplanmalıdır.

DAVA: Dava, rücu tazminat istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne dair verilen karara karşı davacı ve davalı tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine, Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesince istinaf istemlerinin esastan reddine karar verilmiştir.

Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesince verilen kararın, davacı ve davalı vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Gürhan Koç tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

I-İSTEM

Davacı Kurum, 12.07.2010 tarihli iş kazasında sürekli iş göremez duruma giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelir, ödenen geçici iş göremezlik ödemeleri ve yapılan tedavi giderleri nedeniyle oluşan kurum zararının rücu tahsilini talep etmiştir.

II-CEVAP

Davalı vekili, haksız bir şekilde açılan davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III-MAHKEME KARARI

A-İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

“Davanın kabulü ile;

-Kurum zararı olan toplam 158.629,37 TL'nin davalı taraftan alınarak davacı kuruma verilmesine,

-Gelirlere tahsis onay tarihi olan 27/02/2015 tarihinden itibaren faiz uygulanmasına,

-Tıbbi malzeme ve ilaç bedellerine, hastane masraflarına, tedaviye ilişkin işlemlerin kurumun sarf ödeme tarihlerinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte faiz uygulanmasına,

-Geçici iş göremezlik ödeneğine kurulan ödeme sarf tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz uygulanmasına” karar verilmiştir.

B-BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

“İlk Derece Mahkemesinin kararının yasal ve hukuksal gerekçeleri ile dayanağı maddi delillere ve özellikle bu delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmadığından 6100 sayılı HMK'nun madde 353/1-b.1 hükmü gereğince davacı kurum ve davalı vekilinin ayrı ayrı istinaf başvurusunun esastan reddine” karar verilmiştir.

IV-TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU VE NEDENLERİ

Davacı Kurum vekili; mahkemede alınan kusur raporu ile kurum müfettiş raporu arasındaki kusur oranlarının çelişkili olduğu, Davalı vekili; sürekli iş göremezlik derecesine itiraz etmelerine rağmen gerekli prosedüre uyulmadığı gerekçeleriyle kararın bozulmasını talep etmişlerdir.

V-İLGİLİ HUKUK KURALLARI VE İNCELEME

Dava; 12.07.2010 tarihli iş kazası sonucu sürekli işgöremez duruma giren sigortalıya bağlanan ilk peşin sermaye değerli gelir, ödenen geçici işgöremezlik ödenekleri ve yapılan tedavi yardımlarının rücu tahsili istemine ilişkin olup, davanın yasal dayanağı 5510 sayılı yasanın 21. ve 76. maddeleridir.

Rücu davaları kusur sorumluluğuna dayanmakta olup, iş kazasında kusuru olanlar davacı Kurumun rücu alacağından kusurları karşılığında sorumludur. Kusurun belirlenmesinde ise; zararlandırıcı sigorta olayının ne şekilde olduğu, dosya içeriğindeki tüm deliller taktir olunarak belirlenmeli ve kabul edilen maddi olgular doğrultusunda, konusunda uzman bilirkişi heyetinden, aynı olay nedeni ile daha önce açılmış ve kesinleşmiş tazminat ve ceza davaları varsa, bu davalardaki kusur raporları ile çelişki oluşturmayacak şekilde kusur oran ve aidiyeti konusunda rapor alınması gereklidir. Kusur durumu saptanırken, iş güvenliği mevzuatına göre hangi önlemlerin alınması gerektiğinin, bu önlemlerin işverence alınıp alınmadığının ve alınmış önlemlere sigortalı işçinin uyup uymadığının, güncel mevzuat çerçevesinde değerlendirilerek belirlenmesi gerekir.

Eldeki davada alınan kusur raporunda davalı işverene %60, kazalı sigortalıya %40 oranında kusur verilmişse de kusur oran ve aidiyetleri kazanın oluş biçimine uygun değildir. Özellikle bilirkişi raporunda yer alan “Her ne kadar vagonlara binmenin yasak olduğuna dair levhaların işyerinde bulunduğu, işçilerin bu konuda çavuşlar, mühendisler ve iş güvenliği uzmanları tarafından zaman zaman uyarıldığı, bu hususa aykırı davranışta bulunan bazı işçilere yevmiyeden kesme cezaları verildiği anlaşılrsa da” yönündeki tespit karşısında, bu önlemlerin işverence alındığının sabit olması halinde, işverenin, kazaya sebebiyet veren olayın işyeri uygulamasına göz yumduğunu söylemek mümkün olmayıp baskın kusur kazalı işçidedir. Bu nedenle kazadan önce, özellikle yukarıda yazılı vagonlara binmenin yasak olduğuna dair levhaların işyerinde bulunup bulunmadığı, işçilerin bu konuda çavuşlar, mühendisler ve iş güvenliği uzmanları tarafından uyarılıp uyarılmadığı, bu hususlara aykırı davranışta bulunan işçilere yevmiyeden kesme cezaları verilip verilmediği konularında araştırma yapılarak, mevcudiyeti halinde kazalı işçinin baskın kusurlu olduğu gözetilerek, oluşa uygun, hüküm kurmaya elverişli yeni bir kusur raporu alınmalı, sorumluluk, oransal ve miktar olarak yeniden belirlenmeli, sorumluluk miktarları buna göre hesaplanmalıdır.

O halde, taraf vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesinin istinaf istemlerinin esastan reddine dair kararı kaldırılarak İlk Derece Mahkemesince verilen karar bozulmalıdır.

SONUÇ: Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi kararının HMK'nın 373/1 maddesi gereği kaldırılarak İlk Derece Mahkemesi hükmünün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz eden davalıya iadesine, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesi'ne gönderilmesine, 01.11.2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.